

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2018-11-30

Diarienummer 0937/18

Handläggare

Anders Roswall

Telefon: 031 3680052

E-post: anders.roswall@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs Stads uppföljningsrapport 3 2018, del 1

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Uppföljningsrapport 3 2018, del 1 antecknas och överlämnas till kommunfullmäktige som ett led i uppsikten.

I kommunfullmäktige:

1. Uppföljningsrapport 3 2018, del 1 antecknas.
2. Stadshus AB:s uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, ge förslag på hur en långsiktigt hållbar utdelningsnivå för Göteborgs Stadshus AB kan definieras, beräknas och implementeras förklarar fullgjort.

Sammanfattning

Uppföljningsarbetet syftar till att både tillgodose kommunstyrelsens uppsiktsplikt och att åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess olika delar.

Uppföljningsrapport 3 består av två olika delar. Denna del, enligt bilaga 1, har fokus på övergripande ekonomi och personal samt särskilda uppdrag och aktuella uppsiktsfrågor.

Rapportens del 2, som behandlas i kommunstyrelsen i januari, har fokus på ett urval av kärnverksamheterna.

Resultatet för koncernen Göteborgs Stad uppgick per oktober till drygt 2 750 mnkr jämfört med budgeterat 1 800 mnkr. Prognosen för koncernens samlade resultat för 2018 bedöms till cirka 1 900 mnkr, vilket är en förbättring med 100 mnkr jämför med den prognos som lämnades i delårsbokslutet per augusti. Beträffande personalområdet visar rapporteringen inte på några stora förändringar i förhållande till vad som rapporterades i delårsrapporten per augusti.

Ekonomiska konsekvenser

Rapportens olika delar innehåller ekonomiska analyser och bedömningar.

Barnperspektivet

Barnperspektivet är belyst där det bedöms relevant.

Mångfaldsperspektivet

Mångfaldsperspektivet är belyst där det bedöms relevant.

Jämställdhetsperspektivet

Jämställdhetsperspektivet är inarbetat i analyser och statistiken är könsuppdelat där det bedöms relevant och möjligt.

Miljöperspektivet

Miljöperspektivet är belyst där det bedöms relevant.

Omvärldsperspektivet

Omvärldsperspektivet har tillförts i rapportens olika delar.

Bilagor

1. Uppföljningsrapport 3 2018, del 1

Anders Roswall

Eva Hessman

Ledningscontroller

Stadsdirektör

Uppföljningsrapport 3 2018 Del 1

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Uppföljning och analys - ekonomi	5
2.1	Omvärldsförutsättningar	5
2.2	Sammanfattande bedömningar av den ekonomiska situationen för Göteborgs Stads koncern.....	5
2.3	Kommunens ekonomiska utveckling.....	6
2.3.1	<i>Finansierings- och kostnadsutveckling</i>	<i>6</i>
2.3.2	<i>Resultatet för kommunen.....</i>	<i>8</i>
2.3.3	<i>Kommunens investeringar och låneutveckling.....</i>	<i>11</i>
2.3.4	<i>Balanskravsutredning och redovisning av resultatutjämningsreserv.....</i>	<i>11</i>
2.4	Stadsdelsnämnder, förskola och grundskola.....	12
2.4.1	<i>Stadsledningskontorets bedömning</i>	<i>12</i>
2.4.2	<i>Ekonomisk utveckling.....</i>	<i>12</i>
2.5	Facknämnder	14
2.5.1	<i>Stadsledningskontorets bedömning</i>	<i>14</i>
2.5.2	<i>Ekonomisk utveckling.....</i>	<i>14</i>
2.5.3	<i>Nämndernas investeringsredovisning</i>	<i>16</i>
2.6	Bolag.....	17
2.6.1	<i>Ekonomisk utveckling.....</i>	<i>17</i>
2.6.2	<i>Investeringsredovisning.....</i>	<i>19</i>
3	Uppföljning och analys - personal	21
3.1	Sammanfattande bedömningar av personalsituationen.....	21
3.2	Personalutveckling - övergripande	21
4	Särskilda uppdrag och frågor utifrån uppsiktsplikt.....	23
4.1	Uppföljning av Riskbedömning 2018.....	23
4.2	Lokalnämndens hantering av evakueringskostnader 2018 och 2019	26
4.3	Vräkningsförebyggande arbete.....	27
4.4	Samordnad redovisning	27
4.5	Ej verkställda beslut enligt SoL eller LSS och särskilda avgifter med anledning av detta.....	27
4.6	Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah	29
4.7	Stadsdelsnämnder övriga frågor utifrån uppsiktsplikt	30
4.7.1	<i>Hemtjänst - uppföljning av de av stadsrevisionen identifierade bristerna</i>	<i>30</i>
4.7.2	<i>Hemtjänst - Övergång till utförd tid.....</i>	<i>30</i>
4.8	Kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2018 avseende långsiktigt hållbar utdelningsnivå.....	30

5 Bilagor	31
------------------------	-----------

1 Sammanfattning

Resultatet för koncernen Göteborgs Stad uppgick per oktober till drygt 2 750 mnkr jämfört med periodens budgeterade resultat på 1 800 mnkr.

Resultatet för koncernen prognostiseras uppgå till cirka 1 900 mnkr för 2018. Det är en förbättring med 100 mnkr i förhållande till den prognos som lämnades i delårsrapporten per augusti, och förklaras i huvudsak av lägre kostnader i kommunens nämnder.

Prognosen för kommunens resultat uppgår till 1 550 mnkr och har därmed justerats upp med drygt 100 mnkr jämfört med augustiprognosen. Förklaringen står främst att finna i ökat överskott i nämnderna.

Av det totala resultatet svarar reavinster för 835 mnkr samt utdelning från Stadshus AB för 810 mnkr. Det strukturella resultatet, det vill säga resultatet exklusive nämnda reavinster och utdelning samt engångsposter (-168 mnkr), uppgår till 73 mnkr.

Prognosen för bolagens resultat uppgår till cirka 1 240 mnkr, vilket är cirka 200 mnkr under budgeterad nivå.

Koncernens investeringar för perioden januari-augusti uppgick till 7,5 mdkr, vilket innebär en ökning med 1,0 mdkr i förhållande till samma period föregående år. Både nämnder och bolag redovisar en ökad investeringstakt och denna förväntas även accelerera under resterande del av året.

Sett till helåret beräknas koncernens investeringar uppgå till 10,6 miljarder 2018, en ökning med 1,7 mdkr jämfört med föregående år. Såväl nämnder som bolag bedömer väsentligt ökade investeringsvolymerna i förhållande till tidigare år. Bland nämnderna är det framför allt lokalnämnden och trafiknämnden som står för ökningen och bland bolagen är det framför allt Framtidenkoncernen som står för ökningen. Trots den kraftiga ökningen ligger prognostiserad volym klart under årets budgeterade investeringsvolym vilket hänger ihop med tidsförskjutningar av projekt inom både nämndernas och bolagens investeringar.

Inom personalområdet redovisas inte några stora förändringar i förhållande till vad som rapporterades per augusti. Förvaltningarnas personalvolym i arbetad tid till och med oktober har ökat med 0,5 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen är markant lägre jämfört de senaste åren. Den minskade ökningstakten finns inom flera stora verksamhetsområden. Samtidigt rapporterar flertalet nämnder om fortsatta svårigheter att rekrytera och behålla medarbetare. Sjukfrånvaron för stadens förvaltningar var i oktober 8,5 procent. Det är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med samma period förra året. Detta är den lägsta sjukfrånvaron i oktober sedan 2015.

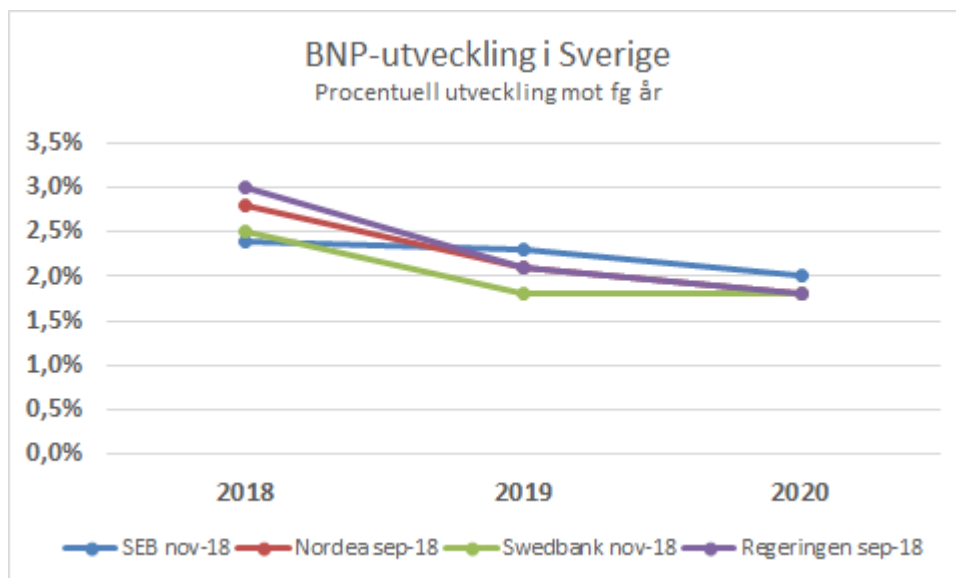
Uppföljningen av bedömda stadenövergripande risker för året visar att framför allt risken med svårigheter att kompetensförsörja stadens organisationer och risken att inte klara ambitionerna inom stadsutvecklingsområdet är en realitet.

Stadsledningskontoret uppmärksammar inom uppsiktsplikten att Lokalnämnden under ett flertal år redovisat evakueringskostnader i samband med större om- eller nybyggnationer som en del av investeringar. Enligt god redovisningssed ska kostnader som inte ingår i anskaffningskostnaden eller höjer värdet på investeringen redovisas som en driftskostnad. Felaktigheten hos lokalnämnden har uppmärksammats först under våren.

2 Uppföljning och analys - ekonomi

2.1 Omvärldsförutsättningar

I förhållande till de prognoser som gjordes i våras har flertalet prognosmakare sänkt sina bedömningar något avseende BNP-utveckling såväl avseende Världen som Sverige. Det innebär att bedömningar avseende världsekonomin har en BNP-utveckling strax under 4 procent 2018 för att de kommande åren hamna kring 3,5 procent. För svensk del visar bilden att utveckling ser ut hamna kring 2,5 procent 2018 för att gå ned mot 2 procent, eller strax där under de kommande åren.

Den regeringsbildning som pågår innebär viss osäkerhet för kommunerna, bland annat avseende de generella och riktade statsbidragen. Riksdagen beslutar om statsbudgeten i mitten av december. En tillträdd regering kan dock i början på 2019 föreslå riksdagen en ändringsbudget.

2.2 Sammanfattande bedömningar av den ekonomiska situationen för Göteborgs Stads koncern

Koncernens resultat

Resultatet för koncernen Göteborgs Stad uppgick per oktober till drygt 2 750 mnkr jämfört med 1 800 mnkr i budget för perioden.

Prognosen för koncernens samlade resultat för 2018 uppgår till cirka 1 900 mnkr. Det är en förbättring med 100 mnkr i förhållande till den prognos som lämnades i delårsrapporten per augusti, och förklaras i huvudsak av lägre kostnader i kommunens nämnder.

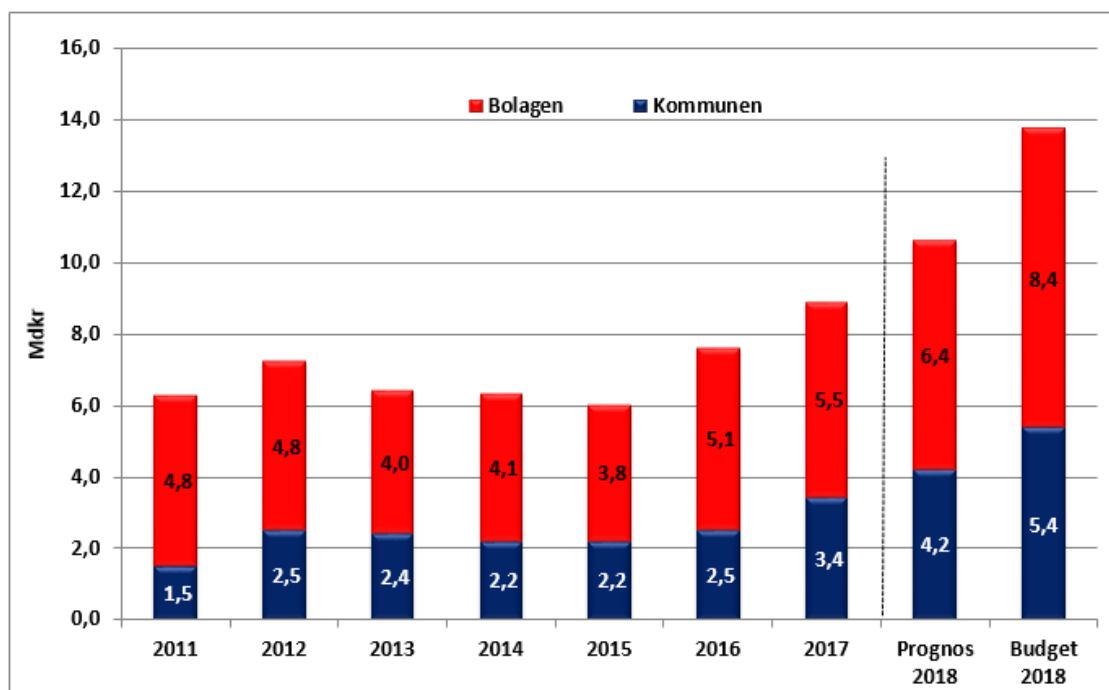
Prognosen för kommunens resultat uppgår till 1 550 mnkr och har därmed justerats upp med drygt 100 mnkr jämfört med den prognos som lämnades per augusti. Förklaringen står främst att finna i ökat överskott i nämnderna.

Av det totala resultatet svarar reavinster för 835 mnkr samt utdelning från Stadshus AB om 810 mnkr. Det strukturella resultatet, det vill säga resultatet exklusive nämnda reavinster och utdelning samt engångsposter, uppgår till cirka 70 mnkr.

Prognosen för bolagens resultat uppgår till cirka 1 240 mnkr och ligger därmed cirka 200 mnkr under budgeterad nivå.

Investeringsprognosen för koncernen 2018

Koncernens investeringar för januari-augusti uppgick till 7,5 mdkr, vilket innebär en ökning med 1,0 mdkr i förhållande till samma period föregående år. Både nämnder och bolag redovisar en ökad investeringstakt och investeringstakten förväntas även accelerera under resterande del av året.

Sett till helåret beräknas koncernens investeringar uppgå till 10,6 miljarder 2018, vilket innebär en ökning med 1,7 mdkr jämfört med föregående år. Såväl nämnder som bolag bedömer väsentligt ökade investeringsvolymerna i förhållande till tidigare år. Bland nämnderna är det framför allt lokalnämnden och trafiknämnden som står för ökningen och bland bolagen är det framför allt Framtidenkoncernen som står för ökningen. Trots den kraftiga ökningen ligger prognostiserad volym klart under årets budgeterade investeringsvolym vilket hänger ihop med förskjutningar inom både nämndernas och bolagens investeringar.

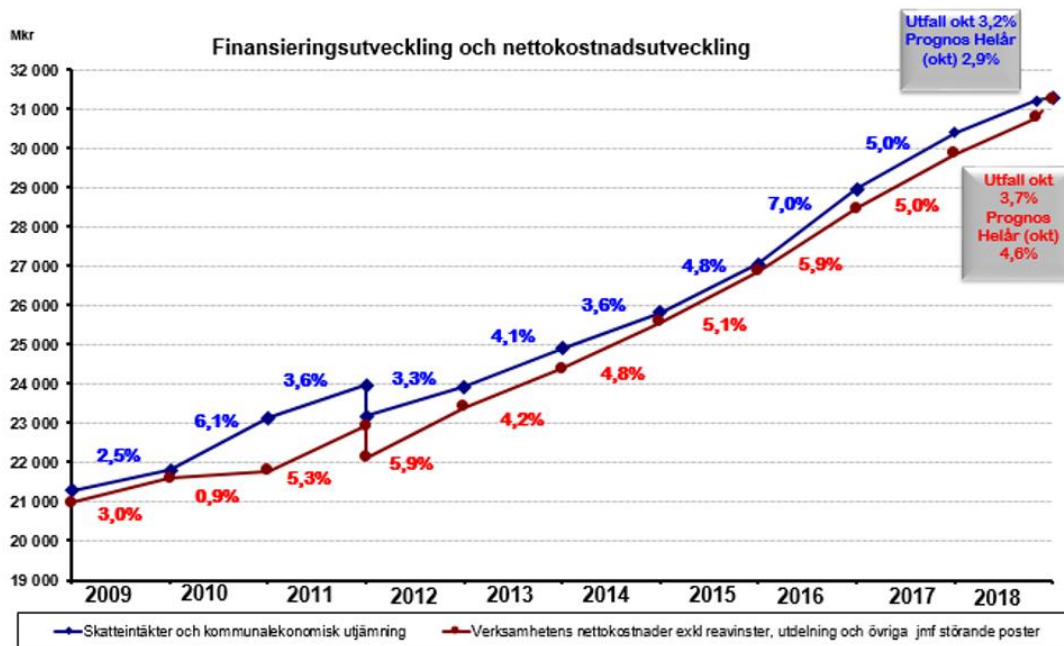
2.3 Kommunens ekonomiska utveckling

2.3.1 Finansierings- och kostnadsutveckling

I utfall och prognosen för helåret har kontoret inkluderat den skattebedömning som SKL gjort i oktober. Vidare har Boverket lämnat besked om stadsbidrag för ökat bostadsbyggande vilket också inkluderats i föreliggande prognos. Övriga bedömningar har baserats på det senaste konjunkturläget och de prognoser som föreligger i skrivande stund avseende det allmänekonomiska läget i Sverige och för landets kommuner.

Finansieringsutvecklingen beräknas med nu föreliggande prognos uppgå till 3 procent på helåret.

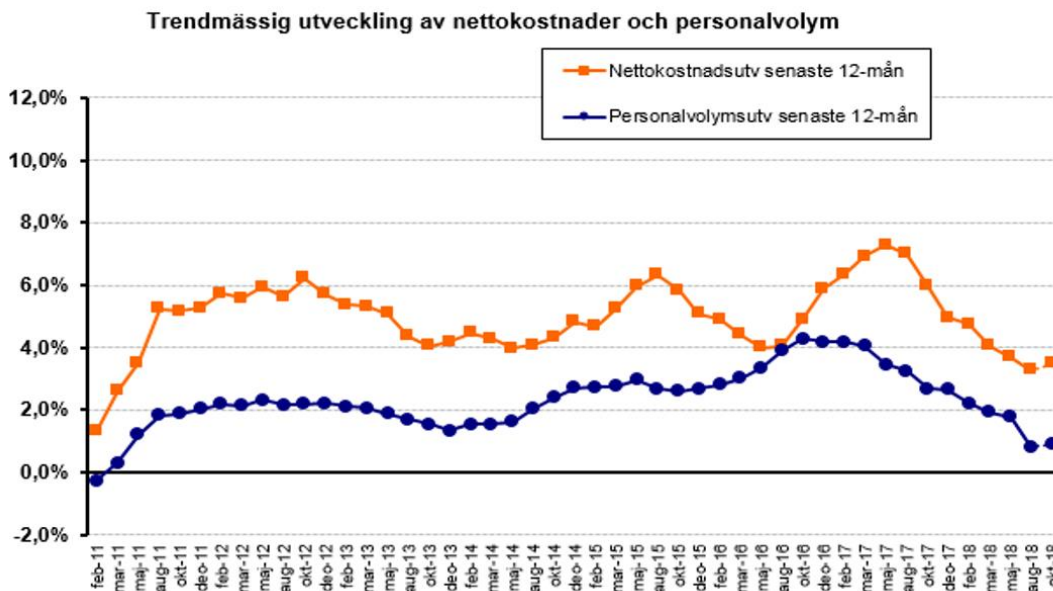
Kostnadsutvecklingen för 2018 bedöms hamna kring på 4,5 procent. Det innebär således att kostnaderna bedöms öka något snabbare än intäkterna. Detta är i ett längre perspektiv en ohållbar situation inte minst utifrån den framtid som kommunen står inför med demografiskt tryck i form av färre (ålder 20 - 64 år) som ska försörja fler (ålder 0 - 19 år samt 65 år och äldre).

Trendmässig utveckling avseende nettokostnader och personalvolym

Den trendmässiga utvecklingen visar att såväl intäkt- som kostnadsutvecklingen sjunker. Stadsledningskontoret noterade att nettokostnaderna per augusti möjligen var något underskattade, till följd av omorganisationen förskola och skola. Det tycks finnas stöd i den uppfattningen nu när oktobersiffrorna redovisas. Nettokostnaderna har den senaste 12-månadersperioden ökat med knappt 4 procent.

Personalvolymen, mätt i form av arbetad tid, har ökat med knappt 1 procent den senaste 12-månadersperioden

2.3.2 Resultatet för kommunen

Kommunens resultat per oktober 2018 uppgick till 1 992 mnkr vilket kan jämföras med 1 338 mnkr under samma period föregående år. Rensat för reavinster, utdelning samt poster av engångskaraktär, uppgår det strukturella resultatet per oktober i år till 773 mnkr, vilket kan jämföras med 870 mnkr motsvarande period föregående år.

Prognosen för kommunen pekar på ett strukturellt resultat på i storleksordningen 70 mnkr vilket är 300 mnkr högre än vad som bedömdes i augusti. Det förklaras huvudsakligen av att stadens nämnder bedömer ett bättre resultat än vad som förutspåddes i augusti. Mer att läsa återfinns i avsnitt 2.4 samt 2.5.

Prognosen för realisationsvinster har justerats ned med 65 mnkr och uppgår till 835 mnkr. Utdelning från Stadshus AB är i enlighet med budget prognostiserad till 810 mnkr. Det innebär att resultatet totalt för staden prognostiseras till 1 550 mnkr

Enligt balanskravets definition, det vill säga då reavinsterna exkluderas, uppnår kommunen ett resultat på cirka 715 mnkr.

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår (oktober)	Prognos helår föregående	Aktuell budget helår	Bokslut fg år
SDN totalt	-11	-14	-41	-109	-68	-1
Förskolenämnd och grundskolenämnd	345	151	80	50	0	-
Facknämnder	493	176	136	3	-9	161
Nämnder totalt	828	313	176	-56	-78	159
Kommuncentrala poster	-55	-370	-103	-171	-632	378
Resultat före engångsposter	773	-57	73	-227	-710	537
Reavinster fastigheter	693	555	835	900		824
Utdelning	675	675	810	810	810	767
Användning av utvecklingsfond*	-23	-23	-27	-27	-27	-18
Upplösning av utvecklingsfond*	23	23	27	27	27	18
Övriga engångsposter	-149	-	-168	-53	-	-
Totalt	1 992	1 173	1 550	1 430	100	2 128
Resultat enligt balanskrav	1 299	618	715	530	100	1 304

Kommuncentrala poster

I tabellen ovan redovisas kommuncentrala poster som egen rad. Nedan redogörs översiktligt i tabell och text för de större posterna som ligger där. I förhållande till föregående prognos så innebär bedömningen i oktober en förbättring med 68 mnkr. Förändringen utgörs av ett flertal olika poster. Bland annat ser expansionsanslaget LSS inte ut att nyttjas fullt ut och prognosen för internbanken har förbättrats ytterligare sedan augusti. Nedan ges en kortfattad beskrivning av några av posterna.

Mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Skatten ¹	31 275	31 288	13
Banken	197	307	110
Tomträtter	330	338	8
Pensioner	-823	-825	-2
Tillköp västtrafik	-292	-291	1
Övrigt inkl KB ²	-31 319	-30 920	399
Summa	-632	-103	529

När det gäller skatter och generella statsbidrag så innebar SKL:s bedömning i oktober en liten nedjustering av timlöneutvecklingen 2018 vilket medför en något försvagad prognos för innevarande år. Detta kompenseras dock av att besked om den så kallade byggbonusen, som redovisas som ett generellt statsbidrag, innebar ett högre utfall än vad som antagits i budget. Sammantaget ligger prognosen fortsatt mycket nära budgeterad nivå. Nästa prognos, som presenteras av SKL den 17 december, kommer ligga till grund för bokslutet.

Internbanken prognostiserar ett överskott som i huvudsak förklaras av lägre nettolåneskuld till följd av att planerade investeringar skjutits fram i tid samtidigt som räntorna ligger på en lägre nivå än vad som antogs i budget.

Pensionskostnaderna ökar kraftigt vilket ligger i linje med förväntningarna och den långsiktiga trenden. Kommunen centralt belastas med knappt hälften av de samlade pensionskostnaderna medan resterande del belastar verksamheterna. De kommuncentrala pensionskostnaderna uppgår enligt prognos till 825 mnkr vilket är i nivå med budget.

Den prognostiserade avvikelsen bland övriga poster beror i huvudsak på ej ianspråktaga medel som budgeterats för nämndernas nyttjande av eget kapital samt för ökade kapitalkostnader, utöver det som ligger i nämndernas ramar.

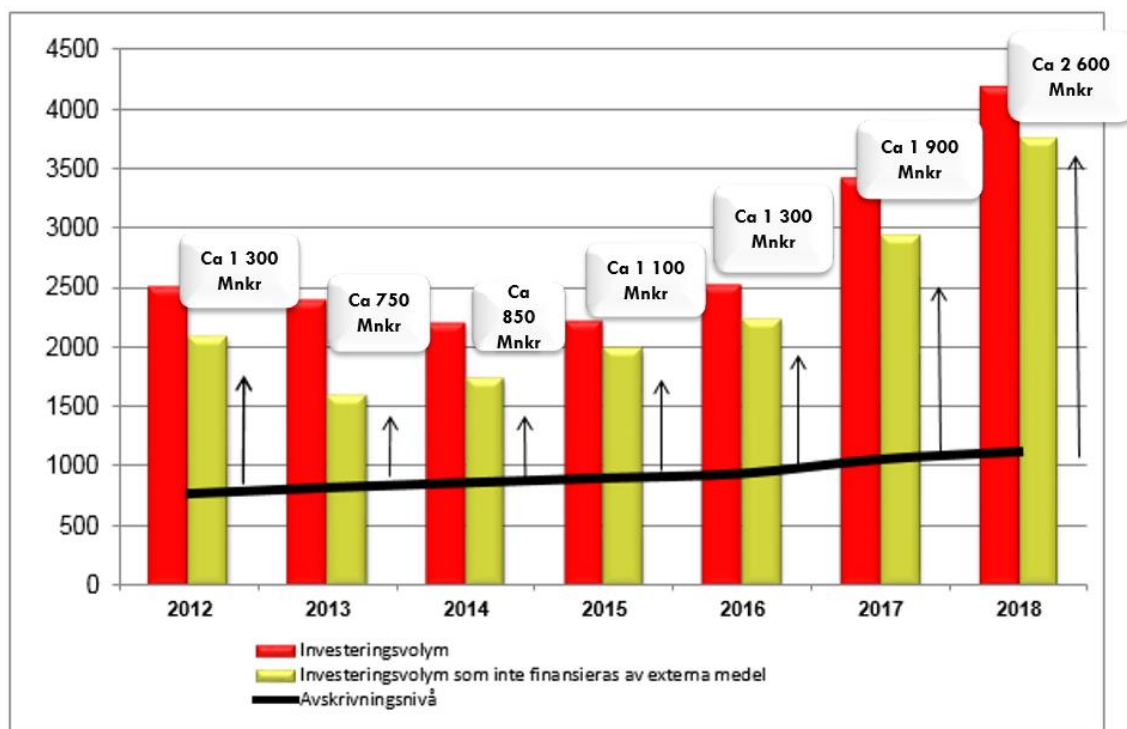
Prognosen av kommunens engångsposter, som inte tas med i det strukturella resultatet består av:

- Avsättning för gator i Backaplan, -149,4 mnkr
- Justerad avsättning E45, 96,5 mnkr
- Slutreglering Västtrafik med anledning av skiljedom Alasandobreda, -115 mnkr

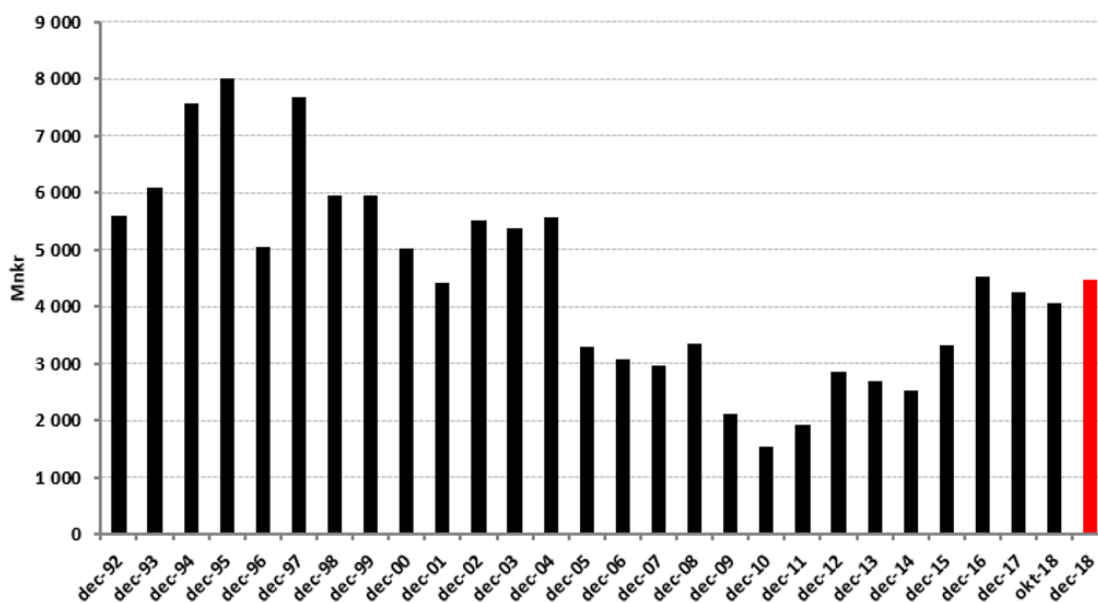
Den sista posten som tillkommit sedan delårsprognosen i augusti består av ersättning till Västtrafik avseende slutreglering med anledning av den uppgörelse parterna gjorde i samband med skiljedomen med Alasandobreda. Trafiknämnden gör bedömningen att den resultatmässiga effekten bör belasta kommunen centralt. Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning och har därmed räknat in denna kostnad i prognosen.

Kommunens investeringar och låneutveckling

Totalt lämnar nämnderna en prognos över årets investeringar på 4,2 mdkr varav 0,4 mdkr finansieras genom externa investeringsinkomster. Årets avskrivningar ger ett utrymme för ersättningsinvesteringar på cirka 1,2 mdkr. Det innebär att med den prognos som nämnderna lämnar avseende investeringarna så behöver kassaflödet från den löpande verksamheten ligga på i storleksordningen 2,6 mdkr för att undvika lånefinansiering.

I diagrammet nedan redovisas utvecklingen av kommunens nettolåneskuld i ett historiskt perspektiv. Till och med oktober har nettolåneskulden minskat med cirka 200 mnkr. Att nettolåneskulden har minskat beror på ett flertal olika saker. Dels är resultatet starkare än budgeterat per oktober vilket bland annat förklaras av betydligt högre reavinster än tidigare. Dels har utdelningen från Stadshus AB avseende 2017 om 767 mnkr reglerats likvidmässigt under 2018. Vidare har stadens fodringar på migrationsverket minskat under året vilket också har positiv effekt på nettolåneskulden. För helåret beräknas nettolåneskulden öka med cirka 0,2 mdkr. Bedömningen utgår från den prognos över resultatet som nu lämnas samt ett erfarenhetsmässigt antagande om att nämnderna inte fullt ut kommer att klara att öka investeringstakten under årets sista månader enligt vad deras prognoser nu visar. Därutöver har övriga poster som påverkar likviditeten översiktligt beaktats.

Förutsättningar 2019 och statsbudgeten

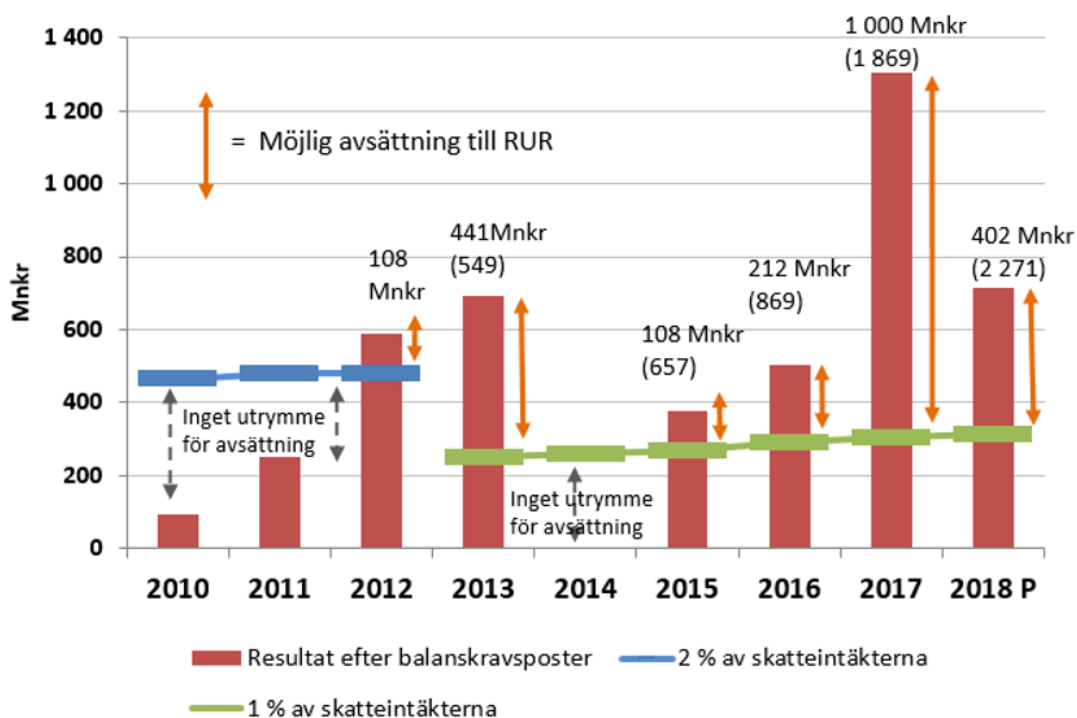
I förhållande till de bedömningar avseende skatteunderlagets utveckling som låg till grund för budget 2019 är förändringarna relativt små. Preliminära beräkningar av den kommunalekonomiska utjämningsvisar dock på något sämre utfall än de antaganden som ligger till grund för budget. Det definitiva utfallet av inkomst- och kostnadsutjämningsvisar 2019 presenteras i december.

Riksdagen beslutar om budget 2018 den 12:e december. Budgetpropositionen är lagd av en övergångsregering enligt den praxis som utarbetats när ett regeringsskifte drar ut på tiden. Övergångsbudgeten förlänger, med några undantag, i princip anslagen i 2018 års budget. Det betyder bland annat att de riktade statsbidrag som skulle avslutas 2018 finns kvar 2019 samtidigt som de bidrag som skulle trappas upp 2019 är kvar på 2018 års nivå. Det kan dock inte uteslutas att riksdagen antar en annan budget än övergångsregeringens. En ny regering har dessutom möjlighet att när som helst under året ändra i budgeten genom en ändringsbudget.

2.3.3 Kommunens investeringar och låneutveckling

2.3.4 Balanskravsutredning och redovisning av resultatutjämningsreserv

Balanskravsresultat uppgår i denna prognos till 715 mnkr. Resultatnivåer överstigande 1 procent av skatteintäkterna kan enligt regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) komma ifråga för avsättning till reserven. 1 procent av skatteintäkterna motsvarar 313 mnkr och resultat därutöver kan då värderas för avsättning till RUR. Med den prognos som nu föreligger är det möjligt med en avsättning till resultatutjämningsreserven på 402 mnkr. Sedan tidigare finns 1 869 mnkr avsatt till denna reserv.

Enligt stadens fastställda regelverk bör en avsättning till RUR även stödjas av konjunkturläget. Som mått på konjunkturläget används en jämförelse mellan årsvis faktisk utveckling av skatteunderlaget och utvecklingen enligt ett tioårs rullande genomsnitt. Den analysen visar i nuläget att konjunkturen är tillräckligt stark för att motivera en avsättning till RUR. Eftersom stadens regelverk anger att konjunkturen ”bör” stödja en avsättning kan man i kommande bokslut överväga att göra avsättning till

RUR, på det balanskravsresultat som överstiger 313 mnkr. Stadsledningskontoret utgår därför från att den avsättning som är möjlig att göra också görs i 2018 års bokslut.

Mnkr	Prognos 2018
Årets resultat	1 550
Avgår samtliga realisationsvinster	835
Årets resultat efter balanskravsutredning före avsättning/ianspråktagande av resultatutjämningsreserv	715
Medel till/från resultatutjämningsreserv	402
Årets balanskravsresultat efter avsättning/ianspråktagande av resultatutjämningsreserv	313

2.4 Stadsdelsnämnder, förskola och grundskola

2.4.1 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsdelsnämnderna förbättrar sitt resultat väsentligt i förhållande till det budgeterade resultatet jämfört med delårsrapporten per augusti. Även nämndernas prognoser förbättras med närmare 70 mnkr jämfört med augusti. En stor del av förklaringen är engångsposter i form av statsbidrag och återbetalningar från social resursnämnd samt minskade kostnader från Intraservice. En nämnd Örgryte-Härlanda avviker från utvecklingen och försämrar sin prognos från -15 mnkr till -26 mnkr.

Det finns fortfarande en viss osäkerhet vad det gäller det redovisade resultatet för förskolenämnden och grundskolenämnden. Trots det bedömer stadsledningskontoret att resultatet kan komma att bli något högre än det som nämnderna prognostiserar.

2.4.2 Ekonomisk utveckling

Ekonomisk utveckling SDN, förskolenämnden och grundskolenämnden

Resultat, belopp i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
SDN	-11	-14	4	-41	-68	-1
Förskolenämnden	102	46	56	0	0	-
Grundskolenämnden	243	105	138	80	0	-
Totalt	335	136	198	39	-68	-1

Resultat till och med oktober

Totalt sett redovisar nämnderna till och med oktober ett resultat på 335 mnkr vilket är nära 200 mnkr högre än det budgeterade resultatet. I förhållande till föregående år är resultatet cirka 160 mnkr högre. Det finns fortfarande en risk att alla upplupna kostnader inte har fångats för de nya nämnderna.

Stadsdelsnämnderna redovisar totalt ett resultat i nivå med budget, men variationen mellan nämnderna är förhållandevis stor. Sex nämnder redovisar för befolkningsramen negativa avvikelser mot det budgeterade resultatet, Örgryte-Härlanda med 24 mnkr, Majorna-Linné med 7 mnkr, Västra Göteborg med 35 mnkr, Västra Hisingen med 11 mnkr, Lundby med 9 mnkr och Norra Hisingen med 11 mnkr.

För stadsdelsnämndernas resursnämndsuppgifter redovisas till och med oktober väsentliga avvikelser mot det budgeterade resultatet för Hospiceverksamheten (Askim-Frölunda-Högsbo), Frölunda kulturhus(Askim-Frölunda-Högsbo) och Ungdomars fritid

(Lundby) med vardera 1,1 mnkr.

Resultat helår

Totalt för året prognostiserar nämnderna ett resultat på cirka 40 mnkr uppdelat på 80 mnkr för grundskolenämnden och cirka -40 mnkr för SDN. I förhållande till det budgeterade resultatet är det en positiv avvikelse med närmare 110 mnkr.

Två nämnder prognostiserar för befolkningsramen negativa avvikelser mot det budgeterade resultatet. Örgryte-Härlanda med 26 mnkr och Norra Hisingen med 9 mnkr.

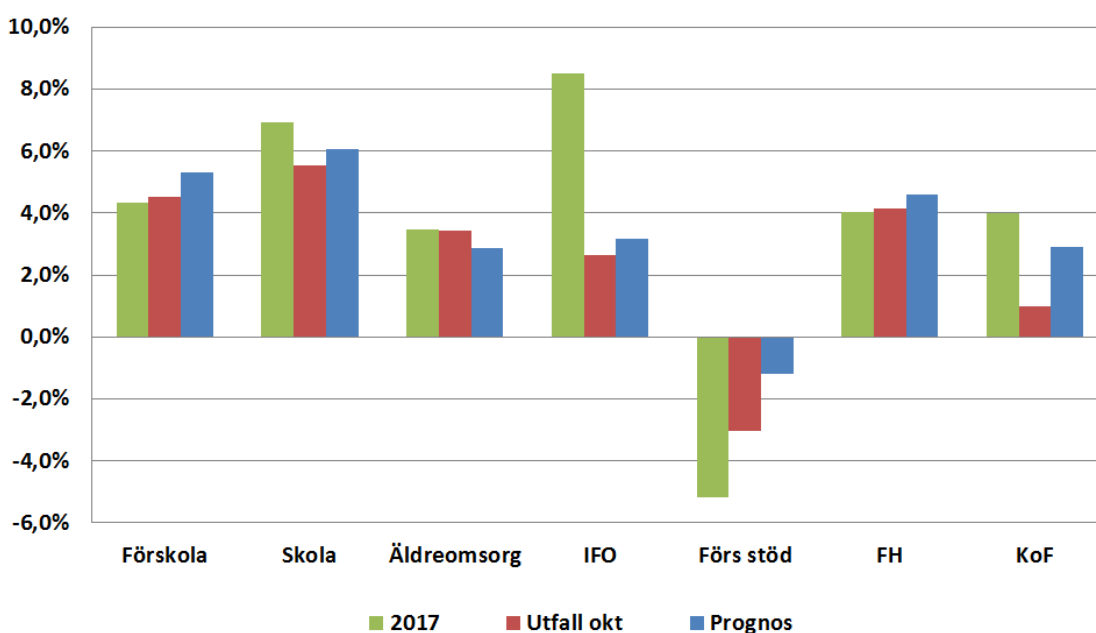
För resursnämndsuppgiften Ungdomars fritid (Lundby) prognostiserar nämnden en positiv avvikelse med 1,2 mnkr. För fyra uppgifter prognostiseras negativa avvikelser utöver den nivå som nämnderna har rätt att täcka med eget kapital. Det är Bergums fritidslantgård (Angered) 0,6 mnkr, Sjukhusundervisning 0,3 mnkr (Örgryte-Härlanda), Kulturhuset Kåken 0,4 mnkr (Örgryte-Härlanda) och Svenska Balettskolan 0,4 mnkr (Norra Hisingen).

Nettokostnadsutveckling

Till och med oktober har nettokostnader för SDN, förskolenämnden och grundskolenämnden ökat med knappt 4 procent jämfört med SDN:s nettokostnader för samma period förra året. För helåret prognostiserar nämnderna en nettokostnadsutveckling på drygt 5 procent. Om grundskolenämnden och förskolenämnden inte har fångat samtliga kostnader till och med oktober, innebär det att nettokostnadsutvecklingen för perioden är underskattad.

Nettokostnadsutvecklingen inom individ- och familjeomsorgen (IFO) är till och med oktober fortsatt på en betydligt lägre nivå än vad den har varit de senaste åren. För äldreomsorgen och funktionshinderområdet är utvecklingen i nivå med 2017 och motsvarar i stort sett pris-, löne- och befolkningsutvecklingen.

Nettokostnadsutveckling per verksamhetsområde: Utfall 2017, jan-okt 2018 samt prognos helår 2018

Nettokostnaden för försörjningsstödet fortsätter att minska, men i något lägre takt än 2017.

2.5 Facknämnder

2.5.1 Stadsledningskontorets bedömning

Utfallet per oktober är högt i förhållande till budget, vilket följer trenden från tidigare år. Flertalet nämnder rapporterar högre resultat än budget.

Prognosen är avsevärt högre än föregående prognos per augusti och beror på att lokalnämnden, kretslopp och vattennämnden samt trafiknämnden kraftigt förbättrat sina helårsprognoser.

Stadsledningskontoret bedömer att några nämnder kan göra ett något bättre resultat än prognostiserat, varför helårsresultatet kan komma att bli något högre än nuvarande prognos.

2.5.2 Ekonomisk utveckling

Resultat till och med oktober

Utfallet är 493 mnkr, vilket är nästan 60 mnkr högre jämfört med samma period 2017. Avvikelse mot budget är 315 mnkr, vilket är på likartad nivå som 2017.

Tre nämnder visar negativa avvikelser mot budget: byggnadsnämnden (-8 mnkr), lokalnämnden (-4 mnkr), samt överförmyndarnämnden arvoden (-2 mnkr).

Lokalnämnden har beslutat att inte följa god redovisningssed när det gäller driftskostnader kopplade till investeringar, varför deras resultat avsevärt förbättrats jämfört med augusti. Den kvarvarande negativa avvikelsen mot budget förklaras av högre kapitalkostnader och utranteringskostnader.

Byggnadsnämnden har lägre intäkter än budget inom framför allt planavgifter.

Övriga nämnder visar positiva avvikelser mot budget, varav de största är: kretslopp och vattennämnden (+56 mnkr), trafiknämnden (+47 mnkr), nämnden för intraservice (+40 mnkr), social resursnämnd (+36 mnkr), nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (+35 mnkr), utbildningsnämnden (+26 mnkr). Dessa nämnder hade också stora överskott per augusti.

Prognos för helåret

Prognosen visar ett helårsresultat på 136 mnkr, vilket är en avsevärd förbättring gentemot föregående prognos som visade ett helårsresultat på 3 mnkr. Jämfört med budget är det en positiv avvikelse med 146 mnkr.

Det är tre nämnder som förklarar den stora höjningen, lokalnämnden, kretslopp och vattennämnden samt trafiknämnden.

Lokalnämnden förbättrar sin prognos med 54 mnkr. Nämnden har enligt uppföljningsrapport 3 beslutat om ett nytt ekonomiskt mål som överensstämmer med prognosen för helåret, men budget har inte ändrats varför prognosen avviker negativt mot budget med 12 mnkr. För lokalnämnden är det primärt, beslutet att inte följa god redovisningssed, som förbättrar prognosen med 54 mnkr. Nämnden tar därmed tillbaka sin begäran om utökat kommunbidrag. Stadsledningskontoret konstaterar att behandlingen av nämndens ekonomiska situation i kommunstyrelsen, som resulterade i att kommunstyrelsen beviljade nämnden rätt att nyttja hela sitt egna kapital, således blivit obsolet. Det är en problematisk hantering av nämnden att först tillskriva kommunstyrelsen och be om utökat ekonomiskt utrymme och sedan inte ta konsekvenserna av kommunstyrelsens beslut då kommunstyrelsen beaktar hela kommunens ekonomiska situation inför beslut.

Kretslopp och vattennämnden förbättrar prognosen både för VA och Avfall, vilket framför allt beror på lägre kostnader än tidigare bedömningar. Inom Avfall beror skillnaden till stor del på att Renova aviserade högre kostnader i samband med prognosen per augusti, men kostnaderna från Renova bedöms nu bli lägre än budget. Totalt för nämnden är skillnaden mot augusti 25 mnkr. När det gäller VA-verksamheten har nämnden enligt beslut i kommunstyrelsen rätt att nyttja eget kapital om 28,7 mnkr och med nuvarande prognos om -6,5 mnkr behöver således bara en mindre del av eget kapital användas. Stadsledningskontoret menar att det kan bli svårt för nämnden att upparbeta kostnader i tillräckligt hög grad, varför helårsresultatet främst inom VA, men även Avfall, kan komma att bli högre än nämndens prognos.

Trafiknämnden beskriver ett utfall som påverkar prognosen med lägre kapitalkostnader, lägre personalkostnader, lägre kostnader för utredningar samt högre intäkter från markupplåtelse. Enligt nämnden är det åtgärdsplanen som togs fram på grund av tidigare prognostiserat underskott som fått andra effekter än planerat som är huvudsaklig förklaring till att nämnden nu rapporterar en positiv prognos för helåret. Skillnaden mot augustiprognosen är 23 mnkr. På grund av det prognostiserade överskottet tar trafiknämnden tillbaka sin begäran om utökad kommunbidrag avseende snöröjningskostnader för 2018. Trafiknämnden har redovisat att avslut mellan staden och regionen nu kan ske avseende effekter av skiljedom kring tidigare inköp av spårvagnar. Nämnden bedömer att den resultat effekt som uppstår för staden, 115 mnkr, bör belastas kommuncentralt och har därmed inte tagit med den i sin prognos. Stadsledningskontoret ser den bedömningen som rimlig och har därmed arbetat in motsvarande belopp i den kommuncentrala prognosen.

Fyra nämnder bedömer ett negativt helårsresultat: fastighetsnämnden (-12 mnkr), överförmyndarnämnden arvoden (-5 mnkr), kulturnämnden (-1 mnkr) samt miljö- och klimatinämnden (-0,5 mnkr). Dessa nämnder rapporterade negativt resultat även per augusti.

Fastighetsnämndens negativa resultat beror på ofinansierade kostnader för nyanlända, men kompenseras i relativt hög grad av engångsintäkter inom annan verksamhet och helårsresultatet för nämnden bedöms nu höjas med 4 mnkr jämfört med augusti. Nämnden har tidigare hemställt till kommunstyrelsen om utökad ram på 8,5 mnkr för att kunna täcka eventuella utrangeringskostnader. De berörda byggnaderna har auktionerats ut och köpare finns, varför fastighetsnämnden tar tillbaka sin hemställan eftersom det inte längre finns något behov av utökad ram.

Kulturnämndens prognos förbättras med 1,6 mnkr, vilket beror på att uppdraget att främja en levande och trygg stadsmiljö inte genomförts enligt plan samt att förvaltningen erhållit ersättning från Trafikverket sent under året för arbetet med Västlänken. Trots ett relativt stort överskott jämfört med budget per oktober bedömer nämnden ett negativt resultat om knappt 1 mnkr för helåret. Stadsledningskontoret ser att det kan bli svårt att upparbeta kostnader enligt prognos då bara på två månader återstår av året.

Avgiftsreduktion bygglovavgifter

Riksdagen har beslutat att från den 1 januari 2019 införa ett nytt system med avgiftsreduktion av bygglovavgifter. Enligt lagändringen ska byggnadsnämnden som huvudregel fatta beslut om bygglov inom tio veckor från det att en komplett ansökan inkommer, i annat fall reduceras avgiften.

Byggnadsnämnden genomför under 2018 stora förändringar i arbetssätt och bedömer i nuläget att den nya lagstiftningen inte ska få några ekonomiska konsekvenser. Nämnden rapporterar i UR3 att det i den framtida hanteringen ligger en latent risk för att tvingas

till en reduktion av bygglovtaxa i vissa ärenden vilket då skulle komma att påverka förvaltningens intäkter negativt. En känslighetsanalys visar att om sena beslut skulle ske i 10 till 20 procent av ärendena kan det generera ett intäktsbortfall på mellan 5 och 10 mnkr för 2019. 2018 års prognostiserade bygglovintäkter uppgår sammantaget till 64,5 mnkr.

Mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår (aktuell)	Aktuell budget helår	Bokslut fg år
Resultat	493	176	315	136	-9	161

2.5.3 Nämndernas investeringsredovisning

Nämndernas investeringsutgifter

Mnkr	Utfall 2018	Prognos 2018	Budget 2018	Ack utfall 2016-2019	Prognos 2016-2019	Budget 2016-2019*
Inkomster	282	427	536	1 032	1 806	2 556
Utgifter	-2 944	-4 175	-5 352	-8 866	-15 828	-18 999
Nettoinvesteringar	-2 662	-3 748	-4 816	-7 834	-14 022	-16 443

* Budget exklusive kommunövergripande investeringsutrymme om 600 mnkr

Nämndernas investeringsutgifter för perioden januari till oktober uppgår till cirka 2,9 mdkr, vilket är drygt 0,4 mdkr högre än samma period föregående år. Framför allt är det lokalnämnden och trafiknämnden som har ökat investeringstakten jämfört med föregående år.

Samlat lämnar nämnderna en prognos för 2018 på 4,2 mdkr. Prognosen innebär en nedrevidering med drygt 0,3 mdkr i förhållande till den prognos som lämnades per augusti. Framför allt är det trafiknämnden som ytterligare sänker prognosen för året. Totalt är prognosen för samtliga nämnder cirka 1,2 mdkr lägre än årsbudgeten. Trafiknämnden står för cirka 0,8 mdkr av avvikelsen som framför allt beror på senareläggningar.

Sett över hela planperioden 2016 - 2019 lämnar nämnderna en prognos som är cirka 3,2 mdkr lägre än budget. Avvikelsen finns framför allt inom trafiknämnden och lokalnämnden. Trafiknämnden lägger en prognos för planperioden som är cirka 1,6 mdkr lägre än budget och lokalnämnden lägger en prognos som är 1,2 mdkr lägre än budget för planperioden. Lokalnämnden förklarar sedan tidigare avvikelsen i huvudsak med att bostadsbyggandet inte sker i den takt som är planerat vilket får till följd att behovet av lokaler för kommunal service senareläggs. För lokalnämnden innebär prognosen trots allt en uppjustering med cirka 0,3 mdkr i förhållande till föregående prognos. Dock konstaterar nämnden att det finns flera osäkerhetsfaktorer som kan komma att påverka det totala utfallet. Trafiknämnden har successivt skruvat ner prognosen för planperioden. I förhållande till den prognos som gjordes i augusti är nu planperiodens investeringsvolym ytterligare något neddragen. Sänkningen beror främst på ytterligare senareläggningar. Bland större enskilda projekt med förskjutna tidplaner finns bland annat Hisingsbron.

Trots att tidsförskjutningar gör att vi inte når upp till budgeterade volymer kan vi se att investeringsvolymerna i staden nu ökar kraftigt. 2017 innebär ett trendbrott och nämndernas prognoser för 2018 innebär att stadens investeringsvolymer ökar ytterligare med cirka 0,8 mdkr jämfört med 2017. Då investeringsvolymerna förväntas fortsätta

öka under kommande år är det av vikt att fortsätta utveckla planeringen och analyserna avseende stadens investeringar.

Exploateringsinvesteringar

Mnkr	Utfall 2018	Prognos 2018	Budget 2018	Ack utfall 2016-2019	Prognos 2016-2019	Budget 2016-2019
Inkomster	699	1 321	1 765	2 898	5 419	5 714
Utgifter	-554	-1 361	-1 572	-2 459	-5 025	-5 296
Netto	145	-40	194	439	394	418

Nämndernas samlade prognoser för året pekar på nedjusterade volymer i förhållande till budgeterade exploateringsvolymer med cirka 10 - 15 procent, vilket företrädesvis orsakas av förskjutningar i tidplaner för ett antal projekt. Ackumulerade exploateringsutgifter för januari till oktober ligger något lägre än för samma period föregående år samtidigt som prognosen för året överstiger föregående års helårsutfall. Det innebär att exploateringsverksamheten prognostiseras att arbeta upp utgifter för årets sista två månader som överstiger hittills upparbetade volymer.

Även för planperioden revideras prognoserna ned både vad det gäller inkomster och utgifter i förhållande till nu liggande budget och inte minst i förhållande till det budgetförslag som behandlades av KF i juni, en budget som innehöll en ytterligare expansion av exploateringsverksamheten. Förskjutningar av planerade projekt redovisas som främsta orsaken till lägre exploateringsvolymer än budgeterat. Större enskilda projekt med förskjutna tidplaner och betalflöden avser bland annat Frihamnen, Norra Masthugget/Järnvågsgatan och Överdäckning av Götaleden.

Den samlade prognosen för exploateringsutgifterna under planperioden 2016 - 2019 pekar, trots nedjusterade volymer, på att verksamheten ska upparbeta cirka 50 procent av de totala utgifterna under planperiodens sista tredjedel.

Stadsledningskontoret kan konstatera att nuvarande genomförandetakt inte indikerar att verksamheterna kommer att nå prognostiserade volymer under planperioden, även om trenden ur ett längre perspektiv pekar på en betydligt högre exploateringstakt än för bara några år sedan. Stadsledningskontoret ser därför behov av att fortsatt följa hur nämndernas samordning och prioritering hanteras för att nå prognostiserade volymer.

2.6 Bolag

2.6.1 Ekonomisk utveckling

Utfall till och med perioden

Koncernens rörelseintäkter uppgår till 15 756 mnkr vilket är nästan 750 mnkr högre än föregående år och 912 mnkr över budget. Resultat efter finansiella poster uppgår till 1 594 mnkr vilket är drygt 200 mnkr högre än föregående år och 168 mnkr över budget. Orsaken är främst högre resultat än budget inom Lokaler 280 mnkr. Bostäder, Liseberg och Renovas resultat understiger budget med -149, -34 respektive -31 mnkr. Lokalers positiva avvikelse avser försäljningar och reavinster, 245 mnkr. Främst gäller det Älvstrandens avyttringar av aktiebolag (fastigheter). Bostäders negativa avvikelse avser nedskrivningar av nyproduktionsprojekt, för Liseberg är det effekter av den varma sommaren och förseningen av attraktionen Valkyra och för Renova är det lägre mängd deponier och högre personalkostnader till de nya tilldelningarna.

Prognos helår

Koncernens rörelseintäkter för helåret prognostiseras till 19 446 mnkr vilket är nästan 500 mnkr högre än föregående år och 1 560 mnkr över budget. Resultat efter finansiella poster beräknas till 1 448 mnkr vilket är likartat med föregående år, och men 274 mnkr lägre än budget.

Bostäder visar ett lägre prognostiserat resultat jämfört med budget om 461 mnkr och Turism - kultur - evenemang (TKE) lägre resultat med 60 mnkr jämfört med budget. Bostäders negativa avvikelse avser nedskrivningar av nyproduktionsprojekt. Inom TKE har Liseberg dragit ner sin prognos från ursprunglig budget (prognosen är lika med den justerade budgeten som lämnades i januari månad) som effekt av lägre besöksfrekvens på grund av den varma sommaren och förseningen av attraktionen Valkyria. Lokaler gör istället ett bättre prognostiserat resultat än budget om 245 mnkr, främst beroende på Älvstrandens avyttringar av aktiebolag (fastigheter).

Göteborgs Stadshus AB gör efter egen analys ingen annan bedömning av inrapporterade prognoser. Därmed bedömer Stadshus förutsättningarna goda, för att inom ramen för koncernens totala ekonomi, klara de finansiella åtaganden som finns i förhållande till dotterbolagen samt till ägaren.

Bokslutsdispositioner och utdelning

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet svara för den finansiella samordningen inom koncernen. I detta ligger att verkställa kommunfullmäktiges beslut avseende koncernbidrag till vissa bolag samt lämna förslag om finansiering och skattesamordning. Koncernens samlade resultatprognos för året indikerar enligt Stadshus ett behov av uttag från Göteborg Energi AB och Göteborgs Hamn AB om 50 procent (28 procent utöver skatteuttaget om 22 procent) av respektive koncerns prognostiserade helårsresultat efter finansiella poster. För Higab AB beräknas behov av uttag på 35 procent (13 procent utöver skatteuttaget om 22 procent) av Higabkoncernens resultat efter finansiella poster. I Higabkoncernens resultat ingår reavinster om 238 mnkr inom Älvstranden. För Liseberg utnyttjar Stadshus Lisebergs skattemässiga underskott för att minska koncernens totala skattebelastning.

Vid bedömning av uttagsnivå har Stadshus beaktat respektive bolags långtidsplaner gällande bland annat. resultat, investeringar och kassaflöde, soliditetsnivå samt till bolagen riktade uppdrag. Behovet av koncernbidrag baseras utöver resultatprognosen på möjligheten till skattesamordning.

Den budgeterade utdelningen till kommunen för 2018 om 810 mnkr är planerad att tas från Göteborgs Stadshus AB:s fria egna kapital med upplåning från Kommuninvest.

Mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår (aktuell)	Prognos helår (fg rapport)	Aktuell budget helår	Bokslut fg år
Energi	464	459	630	630	655	636
Bostäder	559	708	364	364	825	568
Lokaler	434	154	400	365	155	142
Kollektivtrafik	48	11	37	22	15	48
Näringsliv	-39	-44	-46	-46	-47	-49
Turism kultur och evenemang	-111	-95	-220	-235	-160	-230
Hamn	225	196	242	227	212	214
Interna bolag	11	13	8	8	16	37
Regionala bolag	21	46	63	70	79	101
Boplats Göteborg AB	3	0	0	1	0	2
Stadshus AB	-313	-312	-376	-373	-359	-355
Koncernjusteringar	289	289	345	345	331	329
Summa efter finansiella poster	1 594	1 426	1 448	1 379	1 723	1 443
Summa efter dispositioner och skatt	1 495	1 301	1 244	1 275	1 467	1 146

2.6.2 Investeringsredovisning

Bolagens investeringsutgifter

Belopp i Mnkr	Utfall oktober	Prognos oktober	Föregående prognos	Budget Helår	Avvikelse budget - prognos
Energi	679	900	950	950	50
Bostäder	2 042	2 737	2 737	3 197	460
Lokaler	721	1 032	1 079	2 268	1 236
Kollektivtrafik	10	13	10	97	84
Näringsliv	0	3	3	3	0
Turism kultur evenemang	205	298	300	370	72
Hamn	172	264	285	312	48
Interna bolag	511	550	550	520	-30
Regionala bolag	203	561	577	649	88
Boplats AB	0	0	0	0	0
Summa Göteborgs Stadshuskoncern	4 543	6 358	6 491	8 366	2 008

Stadshuskoncernens investeringar för årets första tio månader uppgår till 4,5 mdkr. Koncernens investeringar för helåret beräknas uppgå till 6,4 mdkr, vilket är i paritet med föregående prognos, men cirka 2 mdkr lägre än budget. Framför allt är det Framtidenkoncernen och Higabkoncernen som avviker i förhållande till budget, vilket framför allt beror på tidsförskjutningar av projekt. Samtidigt som prognosen justerats

ned i förhållande till tidigare bedömningar så innebär den trots allt en kraftigt ökad investeringstakt jämfört med tidigare år. Ökningen jämfört med 2017 ligger framför allt inom Framtidenkoncernen som enligt prognos kommer öka investeringsvolymen från 2,0 mdkr 2017 till 2,7 mdkr 2018. Större pågående projekt inom Framtidenkoncernen är UGGLEBERGET, Nya Hovås, projekt Selma, Grevegården samt projekt i Gamlestaden.

3 Uppföljning och analys - personal

3.1 Sammanfattande bedömningar av personalsituationen

Rapporteringen visar inte på några stora förändringar i förhållande till vad som rapporterades i delårsrapporten per augusti. Förvaltningarnas personalvolym i arbetad tid till och med oktober har ökat med 0,5 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen är markant lägre jämfört med de senaste åren. Den minskade ökningstakten sker inom flera stora verksamhetsområden. Samtidigt rapporterar flertalet nämnder om fortsatta svårigheter att rekrytera och behålla medarbetare. Sjukfrånvaron för stadens förvaltningar var i oktober 8,5 procent. Det är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med samma period förra året. Detta är den lägsta sjukfrånvaron i oktober sedan 2015.

3.2 Personalutveckling - övergripande

Personalvolym

Förvaltningarnas personalvolym i arbetad tid till och med oktober har ökat med 0,5 procent (168 årsarbetare) jämfört med motsvarande period föregående år. Verksamhetsområdena skola, äldreomsorg, individ och familjeomsorg samt funktionshinder har en minskad personalvolym jämfört med samma period förra året.

Som rapporterades i UR 1 och UR 2 är ökningen markant lägre jämfört med de senaste åren. Stadsledningskontorets prognostiserade ökning för 2018 i UR 2 är oförändrad, det vill säga att ökningen för 2018 antas bli 0,5 procent eller drygt 200 årsarbetare, jämfört med 2017, till 40 400 årsarbetare. Ökningstakten av personalvolymen har minskat inom samtliga stora verksamhetsområden. Troligtvis ligger en rad olika faktorer till grund för en långsammare utvecklingstakt av personalvolymen än tidigare. En förklaring kan vara utmaningarna med kompetensförsörjning som förvaltningarna har rapporterat om tidigare. Även den ekonomiska utvecklingen i staden som på sikt är bekymmersam kan vara en förklaring.

Andelen av den arbetade tiden utförd av timavlönade är oförändrad jämfört med samma period 2017, och uppgår till 6,4 procent för förvaltningarna totalt. Stadsdelarna har ökat med 0,6 procentenheter och uppgår till 7,6 procent. Andelen varierar mellan stadsdelarna från 5,2 till 10,0 procent. Inom fackförvaltningarna har andelen minskat med 0,3 procentenheter till 3,9 procent.

Personalstruktur

Totalt antalet tillsvidareanställda medarbetare var i oktober knappt 36 900, en ökning jämfört med oktober 2017 med 800. Ökning har skett i de flesta yrkesgrupper. Yrkesgrupper som har ökat mest procentuellt är biståndshandläggare, ingenjörer/arkitekter, fritidspedagoger, kock/köksmästare samt även handläggare. Antalet tillsvidareanställda barnskötare ökar medan antalet förskollärare minskar, även antalet tillsvidareanställda vårdbiträden ökar medan antalet undersköterskor minskar. Detta speglar de problem som finns med att få tag på utbildad personal inom förskola respektive äldreomsorg. Antalet totalt anställda har ökat med drygt 1 000, då även antalet tidsbegränsat anställda och timavlönade har ökat.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i stadens förvaltningar var i september 8,5 procent. En minskning med 0,3 procentenheter jämfört med samma period förra året. Detta är den lägsta sjukfrånvaron i september sedan 2015. Det finns goda förutsättningar att anta att sjukfrånvaron för helåret 2018 blir lägre än för helåret 2017. Om detta sker är det första

gången sedan 2010 som sjukfrånvaron inte ökar ett efterföljande år. Minskningen beror främst på att sjukfrånvaron längre än 14 dagar har minskat.

I september hade knappt 1 100 medarbetare stadens förvaltningar en pågående sjukfrånvaro som hade passerat ett år. Av dessa hade drygt 40 procent en frånvaro på deltid och arbetade i varierande omfattning.

Rekryteringssvårigheter

Kompetensförsörjningen kvarstår som en central fråga bland såväl förvaltningar och bolag. Det råder fortsatta svårigheter att rekrytera utbildade medarbetare. I synnerhet har stadsdelarna svårt att rekrytera och behålla sjuksköterskor och i vissa fall har man behövt använda bemanningsföretag. Även socialsekreterare, undersköterskor, stödassistenter och kockar lyfts fram som mycket svåra att rekrytera och behålla. Inom ett par fackförvaltningar har rekryteringsläget förbättrats något, samtidigt som man inom framför allt de tekniska förvaltningar och bolag har stora svårigheter med att rekrytera och behålla bland annat projektledare och ingenjörer och där konsulter behöver användas för att få tag på rätt kompetens.

I rapporteringen framgår nu allt tydligare att det pågår arbete för att tänka nytt kring nya roller, arbetsätt och vem som gör vad och ibland med sänkta krav på kompetens. Bemanning och schemaplanering blir mer centralt i att nyttja kompetensen på ett effektivt sätt. Någon förvaltning beskriver att när arbetsuppgifterna digitaliseras i allt högre utsträckning behöver personalen kompetensutvecklas för att digitaliseringens investeringar ska ge effekt. Flera förvaltningar rapporterar även att introduktionen blir allt viktigare för att snabbare komma igång med arbetet och arbetar med yrkesintroduktion eller planerar att göra det.

Chefers förutsättningar

Flera av stadsdelsförvaltningarna tar upp chefers förutsättningar som en viktig fråga. Några tar särskilt upp antal medarbetare/chef och stödfunktionernas roll som chefsstöd. Flera stadsdelar lyfter upplevelsen att stödet till chefer har minskat i och med omorganisationen och att de därför behöver se över stödfunktionernas organisering och förtydliga uppdraget. De avgångssamtal som har gjorts, främst inom stadsdelsförvaltningar, nämner bland annat bristande ledning och styrning som ett skäl till att chefer lämnar. Såväl stadsdelar som facknämnder tar upp att många avslutar sin tjänst för att ta sig an nya utmaningar och ta ett steg i karriären.

4 Särskilda uppdrag och frågor utifrån uppsiktsplikt

4.1 Uppföljning av Riskbedömning 2018

Inledning

Stadsledningskontoret gjorde i uppföljningsrapport 2 per augusti en uppföljning av de stadenövergripande risker för 2018 som tidigare redovisats i uppföljningsrapport 1 per mars. Nedanstående uppdatering av bedömningar visar på att staden har utmaningar med att kompetensförsörja organisationen och att klara ambitionerna inom stadsutvecklingen. Vidare beskrivs att den planerade utbyggnaden inom BmSS riskerar att inte komma att täcka behoven och ge balans till 2022. För Göteborgs Stads fordran på Migrationsverket redovisas en minskad risk då denna halverats sedan augusti.

Generellt

Två risker som bedömts gälla för året är övergripande och berör stora delar av Göteborgs Stads organisation. Den ena handlar om att det pågår betydande organisationsförändringar, vilka i ett kort perspektiv skulle kunna påverka uppdrag och effektivitet även om beslutad organisation i ett längre perspektiv är en förutsättning för att klara framtidens utmaningar. Det är ännu för tidigt att värdera vilka effekter de organisationsförändringar som genomförts eller är under utredning medfört.

Den andra övergripande risken är svårigheten för verksamheten att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. En utmaning som Göteborgs Stad har och som delas av Sveriges kommuner. Se vidare under rubrik Kompetensförsörjning.

Övergripande ekonomiska risker

Stadsledningskontoret bedömde att de senaste årens goda ekonomiska förutsättningar har lett till lägre kostnadsmedvetenhet och att staden binder upp sig för verksamhet som långsiktigt inte kan finansieras. Detta riskeras spås på av stora riktade statsbidrag. I Uppföljningsrapport 2 konstaterades att den bedömningen kvarstår, men stadsdelsnämndernas omställningsarbete till följd av omorganiseringen har medfört en ökad kostnadsmedvetenhet inom denna del av kommunens verksamhet.

Beträffande osäkerheten vad det gäller stadens fordran på Migrationsverket, hänvisas till rubrik nedan, Mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt asylsökande.

Kompetensförsörjning

Utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet är stora. Svårigheterna för verksamheten att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare påverkar stadens möjligheter att verkställa planerad volym och kvalitet inom uppdragen. Göteborgs Stad delar utmaningen med de flesta av Sveriges kommuner. Omfattningen riskerar att öka.

Volym, kvalitet och takt inom stadsutvecklingen

Tidigare angiven risk i genomförandet av stadsutveckling har infallit. Förvaltningarna har stora volymer pågående investerings- och exploateringsprojekt att hantera i planeringsfas och genomförandefas. Resursbehovet i de projekt som redan pågår innebär att de genomförande förvaltningarna inte kan kompetensförsörja nya projekt i den takt som krävs för att nå önskad stadsutveckling.

De planerande och genomförande förvaltningarna arbetar intensivt med nya arbetssätt för att effektivisera hanteringen av framför allt mindre projekt, så att de mest prioriterade behoven kan omhändertas. Innan dessa är på plats går det inte att ange hur stor del av behovet av planering för nya projekt som kan uppfyllas. Bedömningen är

dock att det inte finns kapacitet att starta större nya projekt utan att pågående projekt prioriteras ner. För att få effekt behöver sådana prioriteringar vara gemensamma över stadens nämnder. Stadsledningskontoret ser en fortsatt hög risk att staden inte når de volymer i stadsutvecklingsprocesserna som är nödvändiga för stadens planerade långsiktiga tillväxt.

Bostads- och lokalförsörjning

Bostäder med särskild service

I förslag till ”Produktionsplan 2019 - 2022, Bostäder för personer med funktionsnedsättning” redovisas stadens behov av bostäder med särskild service (BmSS) samt den planerade produktionen under en fyraårsperiod. Under planperioden finns det behov av cirka 400 lägenheter för att behov och utbud ska vara i balans år 2022. Den planerade utbyggnaden av cirka 300 lägenheter i BmSS kommer därmed inte att täcka behoven. Bristen på bostäder gör att ett antal göteborgare inte kommer att få sina behov av BmSS tillgodosedda. Detta innebär bland annat kostnader för köpt korttidsboende och att risken för särskilda avgifter för beslut som inte kunnat verkställas kvarstår.

Äldreboende

Stadsledningskontoret har under året fortsatt att lyfta problematiken kring väntande till äldreboende och kan konstatera att de åtgärder som påbörjats och/eller genomförts har fått effekt, men att det fortsatt är angeläget att följa både utvecklingen av betaldagar samt väntande till permanenta äldreboendeplatser. Speciellt angeläget blir det att följa effekten av den nya lagen för samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård och hur denna kommer att påverka stadens betalningsansvar. De första indikationerna när det gäller betaldagar från den 25 september till och med 31 oktober är att staden inte passerat gränsen snitt 3 dagar för att få betaldagar. Det kan bli några betaldagar för patienter som legat längre än sju dagar där betalningsansvaret går över på individnivå dock i begränsad omfattning.

Förskola/skola/fritidshem

Stadsledningskontoret har tidigare konstaterat att det finns risk för brist på lokaler för förskola/skola och fritidshem, samt att det finns kommande behov av lokaler då tidsbegränsade bygglov löper ut. Risken kvarstår på sikt. Förskoleförvaltningen lyfter upp lokalfrågorna som en mycket viktig fråga. Strategiskt arbete med lokalförsörjning är avgörande för att få fram attraktiva förskolor med en god arbetsmiljö.

Kvalitet och likvärdighet

Under våren uppstod svårigheter för, framför allt SDN Centrum, att kunna erbjuda förskoleplats inom fyra månader. Genom samverkan mellan stadsdelsnämnderna löstes situationen. För hösten 2018 och våren 2019 bedömer stadsledningskontoret att det inte föreligger någon risk.

Efter Skolinspektionens senaste regelbundna tillsyn fick några skolor förelägganden om viten. Flera av föreläggandena ledde till systematiska utvecklingsåtgärder. Skolinspektionen har i dagsläget ett par aktuella föreläggande om viten mot skolor i Göteborg som kommer att leda till utvecklingsåtgärder.

Mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt asylsökande

Göteborgs Stads fordran på Migrationsverket har minskat sedan augusti och uppgår nu till drygt 300 mnkr att jämföra med drygt 600 mnkr per augusti. Ungefär hälften avser SDN/SRN och andra hälften avser facknämnder där UBN har den största andelen. Minskningen förklaras till stor del av en minskad fordran för SRN.

Stadsledningskontoret bedömer totalt sett för staden att den ekonomiska risken har minskat. Däremot finns fortsatt risk att enskilda stadsdelsnämnder har en övervärderad fordran som kan få väsentlig påverkan på resultatet. Stadens fordran består av flera års återsökningar vilket försvårar bedömningen. Stadsdelsförvaltningarna behöver tillsammans med social resursförvaltning, flyktingadministration fortsatt arbeta med att säkerställa återsökningsprocessen.

Nya schabloniserade ersättningar för ensamkommande barn infördes 1 juli 2017. Införandet av schabloner har medfört snabbare utbetalning av Migrationsverket. Samtidigt uppstår dröjsmål i väntan på att Migrationsverket ska utveckla rättspraxis. Det bidrar till ytterligare osäkerhet i bedömning av fordran för stadsdelsnämnderna. Den schabloniserade ersättningen var till en början på betydligt lägre nivåer än den kostnadsnivå som gällde för insatserna. Ett aktivt omställningsarbete till de nya ersättningsnivåerna pågår i stadsdelsnämnderna.

Arbetsmiljö

Sjukfrånvaron ökar inte för förvaltningarna totalt, men risken inom arbetsmiljöområdet kvarstår. Svårigheterna att rekrytera och behålla personal påverkar även arbetsmiljön negativt.

Riskbedömning enskilda nämnder

Nedan bedömning enligt tabell gjordes i februari.

Grupp 1 ---	Hög risk	
Grupp 2 Lokalnämnden Valnämnden Överförmyndarnämnden (arvoden) Trafiknämnden Kretslopp och vattennämnden (VA-kollektivet) Nämnden för intraservice Samtliga stadsdelsnämnder	Relativt hög risk	Verksamhet och ekonomi Ekonomi Ekonomi Verksamhet Ekonomi Verksamhet Verksamhet
Grupp 3 Byggnadsnämnden Miljö- och klimatnämnden Kulturnämnden	"Observationslista"	Ekonomi Verksamhet Verksamhet och ekonomi
Grupp 4 Övriga facknämnder	Begränsad risk om inte något oförutsett inträffar	

För merparten av nämnderna kvarstår bedömningen, men stadsledningskontoret vill lyfta fram några förändringar. Dessa är samma som rapporterades per augusti.

Överförmyndarnämnden arvoden bedöms ha lägre risk baserat på att utfallet avviker mindre från budget samt att prognosarbetet har förbättrats, vilket ökar möjligheten att förstå kostnadsutvecklingen på längre sikt.

Kulturnämndens ekonomiska risk bedöms som lägre eftersom verksamheten redovisar överskott som till stor del beror på vakanser, vilket ger lägre kostnader. Det kan förändras på sikt om nämnden lyckas rekrytera i högre utsträckning än idag.

När det gäller verksamhetsrisker kvarstår samma bedömning som tidigare.

För stadsdelsnämnderna gjorde stadsledningskontoret i Uppföljningsrapport 2 bedömningen att det fanns en hög risk att Västra Göteborg och Norra Hisingen inte skulle nå det budgeterade resultatet. För Norra Hisingen kvarstår bedömningen. Västra Göteborg har efter det fått godkännande av kommunstyrelsen att använda eget kapital för att täcka engångskostnader som uppstått inom utbildningsområdet. Stadsledningskontoret bedömer därför att nämnden bör kunna nå det budgeterade resultatet.

För Örgryte-Härlanda, Majorna-Linné, Västra Hisingen och Lundby bedömde stadsledningskontoret i Uppföljningsrapport 2 att det fanns en viss risk för ett lägre resultat än det budgeterade. För Örgryte-Härlanda bedömer stadsledningskontoret att risken har ökat utifrån nämndens försämrade utfall och prognos i uppföljningsrapport 3. För övriga nämnder bedömer kontoret att risken har minskat något.

4.2 Lokalnämndens hantering av evakueringskostnader 2018 och 2019

Lokalnämnden visar per oktober ett bättre resultat och prognos än per augusti. Anledningen är att nämnden beslutat att inte följa god redovisningssed när det gäller driftskostnader kopplade till investeringar, varför deras resultat avsevärt förbättrats jämfört med augusti.

Lokalnämnden har under ett flertal år redovisat evakueringskostnader i samband med större om- eller nybyggnationer som en del av investeringen och belastat stadens ekonomi i form av avskrivningskostnader fördelade över byggnadens ekonomiska livslängd. Enligt god redovisningssed ska kostnader som inte ingår i anskaffningskostnaden eller höjer värdet på investeringen redovisas som en driftskostnad. Ingen förändring har skett gällande lagstiftning på detta område, men felaktigheten hos lokalnämnden har uppmärksammats först under våren.

När förvaltningen per maj redovisat och prognostiserat evakueringskostnader som driftskostnader uppskattades dessa till cirka 22 mnkr för 2018. Förvaltningen bedömde den nettomässiga belastningen att uppgå till minst 20 mnkr årligen och hemställde till kommunstyrelsen om kompensation för 2019 års evakueringskostnader till ett värde av 20 mnkr. Vid sitt sammanträde i september beslutade lokalnämnden att begära utökat kommunbidrag för 2018 års evakueringskostnader till ett värde av 51 miljoner kronor. Kommunstyrelsen beslutade 2018-10-17 att nämnden får lov att nyttja hela sitt egna kapital under 2018, uppgående till 49,6 mnkr, med anledning av det prognostiserade negativa resultatet.

Nämnden beslutade i oktober att fortsätta tillämpa den tidigare redovisningsprincipen för evakuerings- och återställningskostnader, det vill säga att kostnaderna redovisas som en investeringsutgift under 2018 och 2019. Därmed uppstår inte längre ett negativt resultat. I samband med detta beslutade nämnden även att återta hemställan om utökat kommunbidrag om 51 mnkr för 2018 samt 20 mnkr för 2019.

Stadsledningskontoret ser allvarligt på att förvaltningen föreslår sin nämnd, och att nämnden beslutar, att inte följa god redovisningssed. I den kommunala redovisningslagen 6 kap. 3 § framgår att ”Anläggningstillgångar ska tas upp till belopp motsvarande utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska räknas in, utöver inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.”

Nämnden rapporterar i UR2 att det finns en osäkerhet kring bedömningen av evakueringskostnaderna då förvaltningen inte haft ett lika starkt uppföljningsfokus på dessa utgifter då de redovisas som en del av investeringarnas anskaffningskostnader. Stadsledningskontoret vill understryka att ekonomistyrningen och kostnadskontrollen

ska vara oberoende av hur dessa redovisas. Såvitt stadsledningskontoret kan bedöma har nämnden inte en tydlig kontroll över storleken på evakueringskostnaderna och kontoret menar att det är angeläget att nämnden skaffar sig kontroll över dessa, särskilt som omfattningen bedöms öka över tid.

4.3 Vräkningsförebyggande arbete

Antalet verkställda avhysningar under perioden januari till augusti 2018 har ökat med åtta jämfört med samma period 2017. Ökningarna beror på att fastighetsägare agerar kraftfullare mot andra hands uthyrning som inte är godkänd samt vid hyresskulder. Noterbart är att det stora antalet vräkningsshot inte leder till vräkning utan samförstånd nås mellan hyresvärd och hyresgäst och vid behov med stöd av socialtjänsten.

Flertalet stadsdelar har minskat antal vräkningar. Antalet vräkta barnfamiljer har ökat från 10 år 2017 till 17 innevarande år vilket berört minst 24 minderåriga barn. I vissa fall handlar det om icke godkänd andrahandsuthyrning och barnen bor redan på en annan plats.

4.4 Samordnad redovisning

Stadsledningskontoret har tidigare informerat om arbetet med att starta upp en samordnad redovisningsenhet för staden. Från och med 1 juli inrättades en ny funktion hos intraservice vars uppgift är att hantera den ekonomiska redovisningen för förvaltningar. Den nystartade enheten har fått namnet Redovisningstjänster. Från starten hanterades redovisningen för de två nya förvaltningarna, förskola och grundskola och från och med 15 oktober ingår också de tio stadsdelarna. Under denna uppbyggnadsfas är det inkörningsproblem främst orsakats av hög personalomsättning samt att Redovisningstjänster fokuserar på att hantera effekterna av etableringen av de nya skolnämnderna. Stadsledningskontoret kan konstatera att det i denna typ av organisationsförändringar är extra viktigt att de förvaltningar som lämnar från sig uppgiften aktivt medverkar för att lösa gränssnitt och bidra med stöd tills alla delar i etableringen är på plats.

Fokus för enheten är nu att få gemensamma processer och medarbetare på plats så att en effektiv verksamhet med god kvalitet kan etableras och under 2019 kommer enheten att förberedas för att kunna erbjuda fler nämnder och bolag en möjlighet att ansluta sig för tjänsten.

4.5 Ej verkställda beslut enligt SoL eller LSS och särskilda avgifter med anledning av detta

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap § 1 och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 9 är staden skyldig att anmäla alla gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Samtliga stadsdelsnämnder ska en gång i kvartalet även lämna rapport till kommunfullmäktige.

Tabellen nedan avser hela kvartal 3 2018.

Lag	LSS FH	SoL FH	SoL IFO	SoL ÄO	Summa	Kvinnor	Män
Angered	24	2	9	4	39	12	27
Östra Göteborg	27	3	0	16	46	19	27
Örgryte-Härlanda	10	8	2	19	39	25	14
Centrum	7	0	0	18	25	17	8
Majorna-Linné	4	1	1	14	20	10	10
Askim-Frölunda-Högsbo	9	2	0	24	35	20	15
Västra Göteborg	30	7	10	18	65 *	29	36
Västra Hisingen	21	0	1	0	22	7	15
Lundby	15	8	0	9	32	16	16
Norra Hisingen	8	1	1	15	25	14	11
Summa	155	32	24	137	348	169	179

* 15 beslut avser s.k. förhandsbesked till boende utanför Göteborg

Det totala antalet ej verkställda beslut har minskat något sedan föregående kvartal.

Ungefär 80 procent av de beslut som ej är verkställda avser bostäder med särskilt stöd eller särskild boendeform. Inom äldreomsorgen fanns under det tredje kvartalet 137 personer som inte fått sina beslut gällande särskilt boende verkställda inom tre månader från beslutsdatum vilket är något färre än kvartalet innan. Samtliga personer hade tackat nej till minst ett erbjudande. 32 personer har tackat ja till boende men efter längre tid än tre månader.

Inom funktionshinderområdet fanns 110 personer med beslut om bostad med särskild service (BmSS). Detta är en ökning jämfört med kvartalet innan. 37 personer hade fått erbjudande om bostad men tackat nej och 8 personer hade fått lägenhet men efter längre tid än tre månader.

Övriga typer av insatsbeslut som inte kunna verkställas inom tre månader är exempelvis bostad/boende IFO, beslut om kontaktperson/kontaktfamilj samt daglig verksamhet.

Stadsledningskontoret har i riskbedömningen för 2018 lyft frågan om bristen på bostäder för olika grupper. Frågan följs kontinuerligt och ytterligare bedömningar återfinns under avsnitt 4.1 Uppföljning av riskbedömning 2018.

Fördelning över staden

Fördelningen när det gäller ej verkställda beslut är ojämn över staden. SDN Västra Göteborg har flest gynnande ej verkställda beslut men här ingår även 15 så kallade förhandsbesked för sökande från annan kommun. Antalet har ökat något sedan föregående kvartal. Östra Göteborg har näst flest ej verkställda beslut men här har antalet minskat jämfört med kvartalet innan. Könsfördelningen är jämn, 51 procent män och 49 procent kvinnor.

Särskilda avgifter

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid har de en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömning av särskild avgift. I samband med denna rapport har en uppföljning gjorts av hur mycket stadsdelarna faktiskt betalat i särskilda avgifter under perioden januari-oktober 2018. Totalt har drygt 1,8 mnkr betalats under året vilket är en minskning jämfört med samma period föregående år. Totalt har det under året betalats särskild avgift för fem ej verkställda beslut enligt LSS och ett avseende SoL-insats inom individ- och familjeomsorgen. Inga särskilda avgifter har utdömts för ej verkställda beslut inom äldreomsorgen.

4.6 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

Stadsledningskontoret har i uppdrag att sammanställa uppgifter om anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah från stadsdelsnämnderna, social resursnämnd samt även anmälningar från enskilda och externa utförare av socialtjänst och hälso- och sjukvård på stadens uppdrag.

Lex Maria avser rapportering av händelser där patient drabbats av allvarlig skada eller utsatts för risker i hälso- och sjukvården och ska anmälas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Lex Sarah omfattar all verksamhet inom socialtjänsten, inklusive LSS-verksamhet, och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 kap. 3§ SoL och 6§ i LSS och ska anmälas till IVO.

Rapporteringen sker kvartalsvis och avser i denna rapportering hela tredje kvartalet 2018.

	Äldreomsorg	IFO/Funktionshinder	Annan verksamhet	Totalt
Lex Maria	0	0	0	0
Lex Sarah	7	8	0	15
Totalt	7	8	0	15

Under kvartal 3 har inga Lex Maria-anmälningar varit aktuella.

Vidtagna åtgärder efter händelser som lett till Lex Sarah-anmälningar

- Utbildningar i lågaffektivt bemötande
- Extrapersonal som exempelvis stödpedagog och pedagog
- Förbättrad samverkan med arbetsterapeut och sjuksköterska
- Ytterligare anpassning av bostad och hjälpmedel
- Extern handledning
- Utbildning för planerare och veckovisa möten mellan enhetschef och planerare
- Minst en ordinarie personal vid dubbelbemanning
- Se över arbetsmetoder för nattpersonal
- Personalförändringar
- Utbildningsinsatser avseende dokumentation och avvikelshantering
- Omplacering av personal
- Utbildning i utredningsmetoder och förstärkt bemanning
- Införande av tydlig struktur för metodstöd i arbetsgrupp
- Upprättat stöddokument för omedelbart omhändertagande enligt LVM
- Översyn av jourschema

Alla Lex Sarah-anmälningar avser kommunens egen verksamhet. Antalet är högre än kvartalet innan.

4.7 Stadsdelsnämnder övriga frågor utifrån uppsiktsplikt

4.7.1 Hemtjänst - uppföljning av de av stadsrevisionen identifierade bristerna

Stadsledningskontoret har i uppföljningsrapport 1 och 2 följt upp arbetet gällande genomförandeplaner och utvärdering av hemtjänst (UH) för att säkerställa att rambesluten är rättssäkra och att stadsdelarna har arbetat med de av stadsrevisionen identifierade bristerna. Arbetet utifrån stadsrevisionens kritik har påbörjats men att det återstår en hel del arbete för att säkerställa rättssäkerheten av rambesluten inom hemtjänst. Det stadsdelsnämnderna främst beskriver att de gjort hittills är att de upprättar genomförandeplaner och att UH görs. Skillnaden mellan stadsdelarna är fortsatt stor i hur hög andel aktuella genomförande planer som finns och hur UH används. Detta gör att stadsledningskontoret kommer att fortsätta att följa frågan framöver.

4.7.2 Hemtjänst - Övergång till utförd tid

Stadsledningskontoret lyfte i uppföljningsrapport 2 risken att integrationer i tekniken, för att möjliggöra en övergång för ersättning och taxa i hemtjänsten från beviljad tid till utförd tid, inte skulle hinna implementeras och kvalitetsgranskas innan 1 januari 2019 samt att hemtjänstens utförare inte fullt ut implementerat de nya arbetssätten som följer av tekniken. Denna risk är nu ett faktum och ett förslag till justering av tidplan för övergång till ersättning och taxa som baseras på utförd tid har tagits fram för politiskt beslut.

4.8 Kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2018 avseende långsiktigt hållbar utdelningsnivå

Stadshus AB fick i budget 2018 i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, ge förslag på hur en långsiktigt hållbar utdelningsnivå för Göteborgs Stadshus AB kan definieras, beräknas och implementeras. Stadsledningskontoret har underhand informerats om hur arbetet fortskridit och fått möjlighet att ge synpunkter.

Stadshus AB:s styrelse behandlade ärendet, som är ett svar på kommunfullmäktiges uppdrag, på sitt styrelsemöte 2018-10-29.

Ärendet beskriver tre scenarier där Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att anteckna scenario 1 som förslag till beslut om hur en långsiktigt hållbar utdelningsnivå kan definieras, beräknas och implementeras samt att därmed förklara uppdraget från kommunfullmäktige i budget 2018 för fullgjort. Kommunstyrelsen beslutade att anteckna informationen 2018-11-28.

Vid beskrivet scenario 1 klaras dagens nivå på resultattäckning av underskottsbolag och det finns även utrymme för en viss utdelning till kommunen, men denna blir på betydligt lägre nivå än dagens utdelning. Koncernbidragen från vinstgivande bolag kan i stort lämnas med eget kassaflöde och ökad upplåning undviks. Stadsledningskontoret vill understryka att ärendet beskriver olika scenarier med en rad antaganden och inte ska läsas som en prognos. Materialet kan däremot användas som underlag inför kommande strategiska ekonomiska överväganden.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att förklara uppdraget om en långsiktigt hållbar utdelningsnivå fullgjort.

5 Bilagor

Resultatredovisning nämnder

Belopp i mnkr	Utfall jan- okt	Budget jan-okt	Prognos helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
STADSDELSNÄMNDER						
Angered	17,6	3,8	5,0	-2,7	-2,7	1,8
Östra Göteborg	53,7	8,2	30,0	20,0	0,0	-9,2
Örgryte Härlanda	-26,2	-2,4	-26,1	-15,0	0,0	-3,4
Centrum	-4,3	-7,2	-9,0	-9,0	-9,0	-6,5
Majorna-Linné	-18,6	-11,7	-11,4	-19,7	-11,4	3,8
Askim-Frölunda-Högsbo	41,4	8,4	25,0	0,0	0,0	25,8
Västra Göteborg	-42,6	-7,3	-13,0	-13,0	-13,0	-12,0
Västra Hisingen	-8,4	2,3	-14,0	-14,0	-14,0	1,8
Lundby	-13,5	-4,9	-6,3	-16,3	-6,3	-0,4
Norra Hisingen	-15,6	-4,8	-21,0	-40,0	-12,0	-11,8
Resursnämndsuppgifter	5,9	1,4	0,2	0,3	0,0	8,6
SUMMA STADSDELSNÄMNDER	-10,6	-14,3	-40,6	-109,4	-68,4	-1,4
Förskolenämnden	102,3	46,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Grundskolenämnden	243,0	104,6	80,0	50,0	0,0	0,0
SUMMA STADSDELSNÄMNDER, FÖRSKOLA OCH GRUNDSKOLA	334,6	136,4	39,4	-59,4	-68,4	-1,4
FACKNÄMNDER MED SÄRSKILD INRIKTNING						
Byggnadsnämnden	-11,6	-3,2	0,0	0,0	0,0	6,5
Fastighetsnämnden	10,1	7,6	-12,1	-16,1	0,0	20,4
Idrotts- och Föreningsnämnden	12,3	-1,0	4,5	3,0	0,0	16,9
Inköp- och upphandlingsnämnden	15,6	1,0	16,0	16,0	0,0	9,3
Kommunledning	28,2	7,1	10,0	8,5	0,0	8,6
Kulturnämnden	21,0	9,4	-0,9	-2,5	0,0	-2,3
Lokalnämnden	68,1	71,9	7,1	-46,8	18,7	-11,9
Miljö- och klimatnämnden	12,8	13,5	-0,6	-0,6	0,0	5,8
Nämnden för Intraservice	44,2	4,2	1,0	1,0	0,0	0,0
Nämnden för Konsument och medborgarservice	6,2	0,8	1,0	1,0	0,0	0,2
Park- och naturnämnden	4,3	-3,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Sociala resursnämnden	44,4	8,4	22,0	15,0	0,0	13,8
Trafiknämnden	68,6	21,5	15,3	-7,3	-0,4	43,1
Utbildningsnämnden	61,2	35,6	20,0	20,0	0,0	17,3
Valnämnden	0,8	-1,3	1,8	0,0	0,0	-0,1
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	43,7	8,3	31,5	22,1	0,0	-2,3
FACKNÄMNDER MED TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET						

Belopp i mnkr	Utfall jan- okt	Budget jan-okt	Prognos helår	Prognos helår (fg)	Budget helår	Utfall fg år
Kretslopps- och vattennämnden	56,9	0,5	13,4	-11,8	-27,7	34,0
ÖVRIGA FACKNÄMNDER OCH ANSLAG						
Arkivnämnden	4,6	0,2	3,0	0,0	0,0	6,1
Fastighetsnämnden; transfereringar	6,2	-0,6	7,5	6,0	0,0	4,4
Idrotts- och föreningsnämnden; studieförbunden	-5,2	-5,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	1,2	0,8	0,5	0,0	0,0	0,9
Trygg vacker stad	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Överförmyndarnämnden; arvoden	-2,4	0,0	-4,7	-4,7	0,0	-10,1
SUMMA FACKNÄMNDER	493,4	176,3	136,2	2,8	-9,4	160,6
Kommuncentrala poster	-55	-370	-103	-171	-632	378
RESULTAT FÖRE ENGÅNGSPOSTER	773	-57	73	-227	-710	537
Utdelningar	675	675	810	810	810	767
Reavinster fastighetsförsäljningar	693	555	835	900	600	824
Övriga engångsposter	-149	0	-168	-53	0	0
SUMMA TOTALT KOMMUNEN	1 992	1 172,7	1 550	1 430	700	2 128

Investeringsredovisning nämnder

Belopp i mnkr	Utfall 2018	Prognos 2018	Budget 2018	Ack utfall 2016-2019	Prognos 2016-2019	Budget 2016-2019
Fastighetsnämnden						
Inkomster	-1	5	5	80	90	190
Utgifter	-96	-201	-369	-528	-1 050	-1 125
Nettoinvesteringar	-97	-196	-364	-448	-960	-935
Idrotts- och föreningsnämnden						
Inkomster	0	0	0	1	1	0
Utgifter	-77	-107	-158	-285	-526	-653
Nettoinvesteringar	-77	-107	-158	-284	-525	-653
Kretslopp och vattennämnden						
Inkomster	59	0	0	209	150	150
Utgifter	-454	-545	-488	-1 229	-1 903	-2 029
Nettoinvesteringar	-395	-545	-488	-1 020	-1 753	-1 879
Lokalnämnden						
Inkomster	6	6	6	20	20	20
Utgifter	-1 360	-1 965	-2 214	-4 262	-7 311	-8 511
Nettoinvesteringar	-1 354	-1 959	-2 208	-4 242	-7 291	-8 491
Park och naturnämnden						
Inkomster	1	-6	-6	7	0	0
Utgifter	-48	-84	-84	-151	-315	-344
Nettoinvesteringar	-47	-90	-90	-144	-315	-344
Trafiknämnden						
Inkomster	219	423	531	715	1 545	2 196
Utgifter	-909	-1 273	-2 040	-2 411	-4 723	-6 337
Nettoinvesteringar	-690	-850	-1 509	-1 696	-3 178	-4 141
Totalt nämnder						
Inkomster	282	427	536	1 032	1 806	2 556
Utgifter	-2 944	-4 175	-5 352	-8 866	-15 828	-18 999
Nettoinvesteringar	-2 662	-3 748	-4 816	-7 834	-14 022	-16 443
Kommunövergripande investeringsutrymme						
						-600
Totalt kommunen						
Inkomster	282	427	536	1 032	1 806	2 556
Utgifter	-2 944	-4 175	-5 352	-8 866	-15 828	-19 599
Nettoinvesteringar	-2 662	-3 748	-4 816	-7 834	-14 022	-17 043